

**Souhrnný zápis z celorepublikového školení odboru živností a spotřebitelské
legislativy Ministerstva průmyslu a obchodu
konaného na Seči ve dnech 18. – 20. října 2023, 8. – 10. listopadu 2023
a 29. listopadu – 1. prosince 2023 pro živnostenské úřady**

Ve výše uvedených dnech uskutečnil odbor živností a spotřebitelské legislativy Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“) v Kongresovém hotelu Jezerka (Seč-Ústupky) celorepublikové školení pro živnostenské úřady (dále jen „ŽÚ“). Uvedeného školení se zúčastnili zástupci krajských živnostenských úřadů (dále jen „KŽÚ“) i obecních živnostenských úřadů (dále jen „ObŽÚ“).

Za MPO se školení zúčastnili: **Ing. Eduard Muřický**, vrchní ředitel sekce hospodářství (ve dnech 8. – 10. 11. 2023), **Ing. Mgr. Jan Strakoš, LL.M.**, ředitel odboru živností a spotřebitelské legislativy, z téhož odboru dále **Ing. Martina Kovaříková**, vedoucí oddělení metodiky a vzdělávání, **Ing. Soňa Binderová**, oddělení metodiky a vzdělávání, **Mgr. Miloslav Anderle**, oddělení živnostenského rejstříku (ve dnech 18. – 20. 10. 2023), **Mgr. Lukáš Zach**, oddělení správních činností (ve dnech 18. – 20. 10. 2023), **Ing. Eva Dvořáková**, oddělení správních činností (dne 9. 11. 2023), **Ing. Tereza Karasová**, zástupce vedoucí oddělení spotřebitelské legislativy (ve dnech 29. 11. – 1. 12. 2023), a **Bc. Lukáš Moudrý**, oddělení spotřebitelské legislativy (ve dnech 29. 11. – 1. 12. 2023).

Na školení pak mj. aktivně vystoupili jako hosté:

- **JUDr. Renata Králová**, AK Holubová – Návrh české a evropské právní úpravy v oblasti sdíleného ubytování; návrh zákona – projekt E-turista;
- **Mgr. Lenka Kováčová**, **Mgr. Ing. Zdeněk Hrach** a **Mgr. Ing. Ondřej Menoušek**, Digitální a informační agentura – Digitalizace veřejné správy, otevřená data, eDoklady (zejména od 1. 7. 2024), datové schránky;
- **Mgr. et Mgr. Vít Zvánovec**, Úřad pro ochranu osobních údajů – Otevřená data a ochrana osobních údajů;
- **Ing. Jakub Kalinec**, odbor azylové a migrační politiky, Ministerstvo vnitra – Problematika pobytu osob cizích státních příslušníků na území ČR;
- **Mgr. Milena Bačková** a **Mgr. Ing. Jan Bartošek**, odbor bezpečnostní politiky, Ministerstvo vnitra – Problematika zákona o zbraních a střelivu;
- **prof. JUDr. Zdeněk Kühn, Ph.D., LL.M., S.J.D.**, soudce Nejvyššího správního soudu – Vybraná judikatura Nejvyššího správního soudu – správní řízení
- **Antonín Běhounek** a **Ing. Miloš Drahoš** z ICZ a.s. – k aktuálním informacím z provozu Informačního systému Registr živnostenského podnikání (dále jen „ISRŽP“, popř. „RŽP“).

Na školeních byli účastníci seznámeni s návrhem české a evropské právní úpravy v oblasti sdíleného ubytování a byl jim přiblížen projekt Ministerstva pro místní rozvoj „E-turista“ v rozsahu 2 vyučovacích hodin (JUDr. Renata Králová), s problematikou otevřených dat a ochranou osobních údajů v rozsahu 1 vyučovací hodiny (Mgr. et Mgr. Vít Zvánovec), s digitalizací veřejné správy v rozsahu 1 vyučovací hodiny (Mgr. Lenka Kováčová, Mgr. Ing. Zdeněk Hrach a Mgr. Ing. Ondřej Menoušek), s problematikou pobytu osob cizích státních příslušníků na území ČR v rozsahu 3 vyučovacích hodin (Ing. Jakub Kalinec), s problematikou zákona o zbraních a střelivu v rozsahu 2 vyučovacích hodin (Mgr. Milena Bačková a Mgr. Ing. Jan Bartošek), s vybranou judikaturou Nejvyššího správního soudu v rozsahu 4 vyučovacích hodin (ŘO Strakoš a prof. JUDr. Zdeněk Kühn, Ph.D., LL.M., S.J.D.), s aktuálními informacemi z oblasti právní úpravy živnostenského podnikání (ŘO Strakoš, Ing. Kovaříková, Ing. Binderová) a z oblasti provozu IS RŽP (Ing. Drahoš a p. Běhounek).

I. Porada s vedoucími KŽÚ

Dne 18. 10. 2023 se po celodenním školení uskutečnila porada s vedoucími pracovníky KŽÚ, jejímž předmětem byly zejména následující body:

- 1) informace o nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1114 ze dne 31. května 2023 o trzích kryptoaktiv a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 1095/2010 a směrnic 2013/36/EU a (EU) 2019/1937 (dále jen „nařízení MiCA“; z anglického *Markets in Crypto-Assets*), které vstoupilo v platnost dne 29. 6. 2023 a které se použije od 30. 12. 2024 s výjimkou hlavy III (tokeny vázané na aktiva) a IV (elektronické peněžní tokeny), které se použijí od 30. 6. 2024 a o chystaných legislativních změnách v oblasti živnosti volné oboru činnosti 81. „Poskytování služeb spojených s virtuálním aktivem“ (informace o jednání s Ministerstvem financí ve věci vynětí tzv. zastupitelných virtuálních aktiv z režimu živnostenského zákona a ponechání pouze nezastupitelných virtuálních aktiv v režimu živnostenských předpisů; MPO ovšem preferuje komplexní vynětí uvedeného oboru činnosti živnosti volné z živnostenských předpisů);
- 2) diskuze ve věci stánkového prodeje: hostinská činnost x pekařství x živnost volná (otázka kultury stolování – prostírání; kontaktu se zákazníky etc.);
- 3) novela zákona o dráhách (ST 332/0, zákon č. 303/2023 Sb. – účinnost od 1. 11. 2023);
- 4) informace o auditu Evropského účetního dvora v oblasti uznávání odborných kvalifikací;
- 5) informace o novele zákona o ochraně spotřebitele (ST 428) – řešení problému ve vztahu k možnostem ObŽÚ vést přestupkové řízení dle zákona o ochraně spotřebitele;
- 6) informace o zamýšleném ukotvení „psychoterapeutického poradenství“ v režimu vázané živnosti „Psychologické poradenství a diagnostika“ v návaznosti na jednání s Ministerstvem zdravotnictví;
- 7) informace z jednání pracovní skupiny k nelegální práci Ministerstva práce a sociálních věcí – vytvoření možné metodiky ohledně spolupráce živnostenských úřadů s úřady práce;
- 8) informace o stavu novely zákona o regulaci reklamy a uvažované regulaci psychomodulačních látek a související otázce určení dozorového orgánu v této oblasti;
- 9) informace o projektu Evropské komise k informování a vzdělávání influencerů (tzv. *Influencer Legal Hub*);
- 10) automatizované (samoobslužné) prodejny na venkově a samovýčepny piva;
- 11) informace o vytváření metodiky k posuzování odborné způsobilosti pro provozování řemeslné živnosti „Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení“ s ohledem na právní úpravu stanovenou zákonem č. 250/2021 Sb.;
- 12) informace o plánovaných kulatých stolech pořádaných Ministerstvem pro místní rozvoj ve spolupráci s MPO k problematice neoprávněného podnikání v oblasti cestovního ruchu (dále viz <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/aktualni-informace/>);
- 13) prezentace úprav Portálu živnostenského podnikání k připomínkám a námětům;
- 14) informace o účasti MPO na kulatém stole pořádaném Ministerstvem vnitra dne 25. 10. 2023 k problematice kontrolního řádu (kontrolní nákupy).

II. Odpovědi na dotazy některých KŽÚ a ObŽÚ, které MPO obdrželo v souvislosti se školením¹

1) Dotaz – osvědčení o rekvalifikaci

Jak postupovat v případech, když ŽÚ vydal živnostenské oprávnění na základě osvědčení o rekvalifikaci, ačkoli pro dotčenou oblast již existuje profesní kvalifikace?

¹ Pro všechny odpovědi MPO platí, že se jedná výhradně o právní názor ministerstva, v některých případech zpracovaný s využitím stanovisek jiných orgánů veřejné moci, a proto se jedná o názor právně nezávazný.

Odpověď MPO:

Doporučujeme v těchto případech postupovat spíše obezřetněji. Co se týče prokazování splnění podmínky odborné způsobilosti osvědčením o rekvalifikaci (v případě, že pro dotčené povolání již byl schválen standard profesní kvalifikace podle zákona č. 179/2006 Sb.), je třeba vzít v potaz, že může nastat několik situací:

- 1) Doklad o rekvalifikaci byl vydán před vznikem standardu profesní kvalifikace – tímto dokladem, pokud byl vydán vzdělávací institucí, jež měla pro daný obor v době vydání dokladu platnou akreditaci, lze prokázat splnění podmínky odborné způsobilosti pro účely ohlášení živnosti (popř. žádosti o koncesi).
- 2) Doklad o rekvalifikaci byl vydán po vzniku standardu profesní kvalifikace – i po vzniku standardu příslušné profesní kvalifikace dobíhaly původní akreditace k pořádání tzv. čistých rekvalifikačních kurzů. Proto lze osvědčením o rekvalifikaci vydaným po vzniku standardu profesní kvalifikace rovněž v zásadě prokázat splnění podmínky odborné způsobilosti, za předpokladu, že vzdělávací instituce disponovala platnou akreditací k pořádání původních rekvalifikačních kurzů.
- 3) Doklad o rekvalifikaci byl vydán po vzniku standardu profesní kvalifikace a vzdělávací instituce již v té době disponovala akreditací k pořádání rekvalifikačních směřujících k získání profesní kvalifikace (již uběhla platnost dosavadní akreditace k pořádání původních rekvalifikačních kurzů) - V takovém případě již vzdělávací instituce (rekvalifikační zařízení) může podle § 108 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, vydávat pouze **potvrzení o účasti v akreditovaném vzdělávacím programu**. V případě, že je i osobou autorizovanou podle zákona č. 179/2006 Sb., je oprávněna zároveň i realizovat zkoušky podle hodnotícího standardu dané profesní kvalifikace a vydávat **osvědčení o získání profesní kvalifikace**. Splnění podmínky odborné způsobilosti ve smyslu živnostenského zákona lze v tomto případě prokázat pouze osvědčením o získání profesní kvalifikace!

Pokud má živnostenský úřad podezření na platnost dokladu, doporučujeme předně ověřit, zda byla vzdělávací instituce v té době oprávněna takový doklad vydat (databáze udělených akreditací je k dispozici [zde](#)). Pokud se bude prokazatelně jednat o doklad vydaný v rozporu se zákonem (např. existuje pravomocné rozhodnutí o uložení trestu za vydání dokladu, jež vzdělávací instituce nebyla oprávněna vydat), nezbyde dle našeho názoru než zahájit řízení o zrušení příslušného živnostenského oprávnění dle § 47 odst. 10 živnostenského zákona, s tím, že v průběhu řízení má podnikatel možnost buď předložit jiný (platný) doklad o odborné kvalifikaci nebo ustanovit odpovědného zástupce.

2) Dotaz – identifikace účastníků smluvního vztahu (obchodování s ojetými motorovými vozidly)

Živnostenský úřad provedl živnostenskou kontrolu podnikatele, který nakupuje a prodává použitá motorová vozidla. Tato vozidla nakupuje přes internetový portál, resp. aukční portál AUTO1.com, kde figurují celkem 4 firmy. Majitelem a prodejcem vozidel je společnost z Holandska a dvě společnosti z Itálie a jedna společnost z Německa je provozovatelem obchodní platformy AUTO1. Podnikatel předložil smlouvu o fungování aukčního portálu, resp. obchodní platformy. Kontrolovaná osoba nemá žádný autobazar, ojetá motorová vozidla prodává napřímo na základě konkrétních požadavků. Jak má uvedený podnikatel identifikovat osobu oprávněnou jednat za právnickou osobu, resp. za kterou konkrétní společnost podle ust. § 5 a ust. § 8 odst. 2 písm. b) zák. č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu? Pokud podnikatel nemá žádný autobazar, resp. nemá žádnou provozovnu, jak na něj dopadá ust. § 31 odst. 4 ŽZ, kde má mít případnou evidenci účastníků smluvních vztahů, na sídle? Jak má živnostenský úřad nahlížet na tuto problematiku? Aukční portály nebo obchodní platformy jsou např. v Německu již běžnou součástí podnikání a není nám zcela jasné, jakým způsobem má podnikatel při nákupu ojetého motorového vozidla identifikovat účastníka smluvního vztahu? Pokud nakoupí přes aukční portál motorové vozidlo, tak je téměř vyloučené použití ust. § 8 odst. 2 písm. b), jelikož si těžko dovedeme představit, jak si má

podnikatel ověřit z průkazu totožnosti jednatele např. italské společnosti. Má požadovat sken průkazu totožnosti jednatele nebo má jet osobně do Itálie k ověření průkazu totožnosti jednatele? Dle našeho názoru se na uvedeného podnikatele jednoznačně vztahuje povinnost podle ust. § 31 odst. 4 a násl. Ž. Bohužel tyto nové trendy tyto zákonné požadavky značně komplikují. Chtěli bychom se dotázat, jaký je Váš názor na daný případ a zda případně existuje nějaká metodika na podobné případy? Je pouhá vystavená faktura za uvedené zboží (ojeté motorové vozidlo) dostatečná ve vztahu k příslušným ustanovením zák. č. 253/2008 Sb.? Ve vztahu k jednotlivým ustanovením zákona č. 253/2008 Sb., (§ 2, 4, 5, 7, 8) jsme názoru, že tato ustanovení dopadají na jakýkoliv obchodní vztah s použitým zbožím bez ohledu na skutečnost, jakým způsobem se realizuje (klasický obchod, eshop, webový portál, sociální síť, aukční portál apod.). Povinnou osobou ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. j) cit. zákona je osoba oprávněná k obchodování s použitým zbožím, nebo ke zprostředkování takových obchodů..... a dále z ust. § 7 odst. 2 písm. b) cit. zákona jednoznačně vyplývá povinnost identifikace ze strany povinné osoby, pokud jde o obchodní vztah. Dále z ust. § 8 odst. 2 písm. b) cit. zákona rovněž vyplývá, jak má být identifikována právnická osoba (včetně statutárního orgánu). V tomto směru jsme názoru, že i pokud podnikatel (PFO) nakoupí od dalšího podnikatele (PO) použité zboží, tak na něj plně dopadají výše uvedená ustanovení zák. č. 253/2008 Sb. Je ovšem otázkou, pokud aukční portál zastřešuje nebo je provozovatelem webových stránek, resp. obchodní platformy pro prodej ojetých vozidel německá společnost a ostatní zahraniční společnosti jsou pouze dalšími prodejci, kdo má tedy být tím prvním identifikovaným účastníkem smluvního vztahu?

Odpověď MPO:

K uvedené problematice vydal odbor živností a spotřebitelské legislativy stanovisko č.j. MPO 97817/2023 ze dne 20. 11. 2023 (k dispozici v příloze).

3) Dotaz – zařazení činnosti „montáž a oprava vodící dráhy pro jeřáb“

Živnostenský úřad provedl živnostenskou kontrolu podnikatele, který pro mostové nebo halové jeřáby provádí montáž a opravy drah (kolejnic nebo závěsů, resp. vodících drah). Jelikož v obsahové náplni řemeslné živnosti – Montáž, opravy, revize a zkoušky zdvihacích zařízení je v poslední větě, že v rámci živnosti lze dále provádět montáž, opravy, revize a zkoušky nevyhrazených zdvihacích zařízení a přípravné a dokončovací práce související s prováděním montáží a oprav zdvihacích zařízení, chtěli bychom se dotázat, zda je montáž a oprava vodící dráhy pro jeřáb, přípravnou nebo dokončovací prací a na jakou živnost lze tuto činnost provádět? Nejsme si totiž jistí, zda vodící dráha pro mostový nebo halový jeřáb je součástí samotného zdvihacího zařízení? Dále bychom se chtěli dotázat, zda je možné takovou činnost provádět na řemeslnou živnost – Zámečnictví, nástrojářství? Při sestavování drah pro jeřáby se tyto dráhy svařují, kotví se šrouby ke sloupům nebo na podlahu, případně se spojují šroubením. Je zcela jasné, že pokud má mostový nebo halový jeřáb fungovat, tak se bez montáže vodící dráhy pro svoji funkci, neobejde.

Odpověď MPO:

Jelikož se v tomto případě nejedná o montáž přímo vyhrazených technických zdvihacích zařízení [nenaplnují se parametry § 3 odst. 2 část o) NV č. 193/2022 Sb.], lze dle našeho názoru tuto činnost vykonávat v rámci řemeslné živnosti „Zámečnictví, nástrojářství“.

4) Dotaz – předávání údajů dle § 45a odst. 6 živnostenského zákona

Podle § 45a odst. 1 může FO prostřednictvím ŽÚ jako CRM oznámit určité úkony vůči jiným úřadům. Podle §45a odst. 6 živnostenského zákona údaje podle předchozích odstavců, včetně jejich změn, živnostenský úřad předá příslušným orgánům; tato lhůta počíná běžet ode dne vzniku živnostenského oprávnění nebo ode dne, kdy byly odstraněny závady ohlášení nebo ohlášeny změny.

Z uvedeného vyplývá, že pokud FO oznámí přerušení provozování živnosti a současně pro SSZ a ZP oznámí ukončení OSVČ, ŽÚ musí na SSZ a ZP toto oznámení odeslat do 5 dnů ode dne podání, a to i přes skutečnost, že oznámení vůči ŽÚ trpí vadami (např. neuvedeno do kdy živnost přerušuje). Je tento výklad správný?

V případě, že podnikatel neodstraní vady podání vůči ŽÚ, data pro ostatní úřady být odeslána musí. Zde nutno upozornit, že pokud ŽÚ při neodstranění vad neprovede zápis, data pro SSZ a ZP se nezalogují a sama neodejdou. Data odejdou pouze FÚ, protože ta se zalogují ihned na začátku zpracování podnětu. Řešení bychom viděli v tom, že by se při změnách zalogovala data ihned po založení podnětu i pro ostatní úřady, protože přes ŽÚ lze učinit podání vůči jiným úřadům, aniž by bylo učiněno podání vůči ŽÚ. Také poukazujeme na povinnost ŽÚ stanovenou v § 2 odst. 2 zákona o živnostenských úřadech.

Odpověď MPO:

Lhůta pro předání stanovených údajů začíná zásadně běžet ode dne, kdy podnikatel získal živnostenské oprávnění. Tato lhůta se bude počítat u ohlašovacích živností ode dne vzniku živnostenského oprávnění, pokud ohlášení bude bezvadné. V případě, že ohlášení má závady, začne tato lhůta běžet až ode dne odstranění těchto závad bez ohledu na vznik živnostenského oprávnění (podle živnostenského zákona po odstranění závad vzniká oprávnění dnem ohlášení). U koncesovaných živností se uvedená lhůta počítá ode dne právní moci rozhodnutí o udělení koncese. Věcnost a úplnost podání podle zákona o živnostenských úřadech není řešena vůči institucím, jež obecní živnostenský úřad informuje, tj. úřad posuzuje správnost pouze podání učiněných vůči němu samotnému.

5) Dotaz – zápis v obchodním rejstříku

Zakládání, potažmo zápisy nových obchodních korporací do OR – ve vazbě na novelu č. 416/2022 Sb. jsou problémy – zapisované názvy činností (předmětů podnikání) nekorespondují s názvy živností. A co se subjekty, které následně nepožádají o vydání příslušných oprávnění? Konkrétní příklad z praxe: právnická osoba, zapsaná od 1.8.2023, podniká, nemá ŽO. Jednatel byl telefonicky informován, přijde, ALE myslí si, že stačí zápis v OR. Notářka mu to pravděpodobně řkala, ale on to moc nepochopil.

Odpověď MPO:

Osoba, která chce být zapsána do obchodního či obdobného rejstříku již není povinna předkládat oprávnění k činnosti, kterou chce vykonávat. Ohlášení živnosti či žádost o koncesi na obecním živnostenském úřadě se může uskutečnit až po vzniku společnosti (zápisu do obchodního rejstříku), případně je možné, aby si budoucí podnikatel požádal o živnostenské oprávnění i v průběhu zápisu do obchodního rejstříku. Zároveň je třeba podotknout, že podle § 13 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěrenských fondů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rejstříkový zákon“), se do veřejného rejstříku zapíše (bez dalšího) **jako předmět podnikání to, co má zakládaná společnost v zakladatelské listině (společenské smlouvě)**. Navrhovatel zápisu do veřejného, resp. obchodního rejstříku tedy již nedokládá, že mu nejpozději dnem zápisu vznikne živnostenské nebo jiné oprávnění k činnosti, která má být jako předmět činnosti nebo podnikání do veřejného rejstříku zapsána. Právnická osoba tímto však není zproštěna povinnosti ohlásit si živnost (případně požádat o koncesi) na obecním živnostenském úřadě (pokud již byla zapsána do obchodního rejstříku). Pro ohlášení živnosti (či podání žádosti o koncesi), pokud je subjekt již zapsán do obchodního či obdobného rejstříku, není v tomto uvedeném případě, stanovena žádná zákonná lhůta. Doporučujeme proto, po zjištění této skutečnosti (tj. po obdržení avíza z veřejného rejstříku), **bez zbytečného odkladu** nejprve ověřit v IS RŽP, zda osoba již podání učinila (na jiném obecním živnostenském úřadě) či nikoliv. Nebylo-li učiněno podání u živnostenského úřadu, je třeba postupovat dle konkrétních okolností případu. Jednou z možností je zkontaktovat danou osobu a upozornit ji na danou situaci, a podle sdělení podnikatele pak zvolit další postup. Jinou možností je podat návrh na obchodní (rejstříkový) soud (z důvodu nesouladu mezi skutečným stavem předmětu

podnikání a údajem zapsaným ve veřejném rejstříku). Na základě relevantního podnětu pak soud obecně zahajuje řízení k dosažení shody mezi zápisem skutečnosti a skutečným stavem (viz § 78 rejstříkového zákona). Podání návrhu na obchodní soud ze strany živnostenského úřadu by mělo být učiněno rovněž **bez zbytečného odkladu**.

6) Dotaz – ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce

Návrh Česká Třebová – odpovědný zástupce PO zemřel – objeví se to, mimo jiné, v Upozornění. U nás je praxe taková a funguje, že PO nejprve zkontaktujeme telefonicky a pokud je s nimi domluva a přijdou odp.z. změnit, nepostihujeme. Pokud není domluva, postupujeme dle zákona. Bohužel Česká Třebová se setkala s případem kdy „Praha“ (nevím přesně, který úřad) uložila pokutu a lhůtu odvíjela od data úmrtí a moc s nimi nediskutovala o tom, že o úmrtí odp. z. nevěděli. Ano, zde lze namítnout § 11 odst. 1 ŽZ. Ale oni mohou říci, že živnost nevykonávali, a proto nebyli s odp.z. v kontaktu (ano, to lze ověřit). Proto Třebová navrhuje, zda by nešlo sjednotit postup, v případech úmrtí odp.z., v rámci republiky.

Je ovšem pravda, že dle § 11 odst. 5 ŽZ - ... je podnikatel povinen oznámit ŽÚ ukončení odp.z. do 15 dnů ode dne, kdy uvedená skutečnost nastala (je logické, že odp.z. přestal vykonávat dnem úmrtí). Skutečnost je ale taková, že to v mnoha případech PO popř. FO nevědí.

Odpověď MPO:

Jestliže odpovědný zástupce přestane vykonávat svoji funkci, musí podnikatel nejpozději do 15 dnů ustanovit nového odpovědného zástupce bez ohledu na to, zda podnikatel provozuje ohlašovací nebo koncesovanou živnost (až na případy upravené v § 11 odst. 9 až 11 žz; viz § 11 odst. 5, resp. odst. 8, ŽZ). V případě, že odpovědný zástupce přestal vykonávat svoji funkci a podnikatel nemůže z nějakého důvodu ustanovit nového odpovědného zástupce, sám nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti dané živnostenským zákonem a živnost nemůže být provozována bez odpovědného zástupce, může podnikatel oznámit živnostenskému úřadu přerušení provozování živnosti a živnost dočasně přestat provozovat (povinnost ustanovit nového odpovědného zástupce se samozřejmě nevztahuje na podnikatele v případě, že provozování živnosti je pozastaveno, nebo oznámí-li podnikatel živnostenskému úřadu, že provozování živnosti je dočasně přerušeno). Pokud tak neučiní, zahájí živnostenský úřad řízení o pozastavení provozování živnosti podle § 58 odst. 3 ŽZ (viz postup podle § 49 odst. 4 ŽZ). Doporučujeme samozřejmě „propodnikatelský“ přístup, který je nastíněn v dotazu (už jenom z toho důvodu, který je v dotazu také nastíněn tedy, že podnikatel tuto povinnost nezná), avšak tento postup nelze „přikázat“, protože pro něj není žádná opora v živnostenském ani jiném zákonu, a tak záleží na každém úředníku živnostenského úřadu, zda bude postupovat striktně formalisticky podle žz nebo více „propodnikatelsky“.

7) Dotaz – zápis v obchodním rejstříku

Bylo by možné vyvolat změnu zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů v tom smyslu, aby byla v tomto zákoně zakotvena povinnost, do kdy mají tyto osoby ohlásit živnost rovněž na živnostenském úřadě? Z vlastní praxe víme, že spousta třetích osob zejména v roli spotřebitelů se podívají pouze do veřejného, resp. obchodního rejstříku a domnívají se, že uvedené osoby mohou živnost provozovat.

Odpověď MPO:

Tato problematika bude ještě předmětem diskuzí.

8) Dotaz – adresa místa vypořádání závazků

Vracíme se k dotazu č. 3 – souhrnný zápis z celorepublikového školení v roce 2023. V současné době pokud podnikatel oznámí ukončení provozování živnosti v provozovně a zároveň požádá o zrušení

živnostenského oprávnění, adresa místa vypořádání závazků není ve veřejné části vidět pro třetí osoby. Bude tedy tato situace řešena?

Odpověď MPO:

V současné chvíli je v živnostenském zákoně ukotvena tato povinnost pouze v souvislosti s ukončením činnosti na provozovně v § 31 odst. 16. Povinnost oznámení adresy pro vypořádání závazků při ukončení podnikatelské činnosti by muselo být vyvoláno legislativní změnou. Prozatím by bylo příhodné podnikatelům sdělit, aby při zrušení živnostenského oprávnění tuto adresu uváděli, pokud budou podání řešit přímo na obecním živnostenském úřadě (bohužel zatím bez zákonné opory).

9) Dotaz – konverze dokumentů

V případech, kdy je nutné provést konverzi dokumentů, které podnikatel zaslal na úřad, je vždy nutné udělat autorizovanou konverzi dokumentů přes Czechpoint anebo může učinit např. pracovník živnostenského úřadu konverzi podle § 69a zákona č. 499/2004 Sb., zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Tuto možnost spisová služba úřadu umožňuje.

Odpověď MPO:

Podle našeho názoru v případě převodu analogových dokumentů zaslaných podnikatelem na živnostenský úřad na dokumenty v digitální podobě je třeba provést autorizovanou konverzi dokumentů z moci úřední prostřednictvím IS Czech POINT (Czech Point Office).

10) Dotaz – CIS

Zahraniční fyzická osoba oznámila v souladu s § 57 odst. 2 živnostenského zákona, že hodlá v provozování živnosti pokračovat. Osobě byla vydána výzva v souladu s § 57 odst. 2 živnostenského zákona. Následně živnostenský úřad obdržel avízo o tom, že podnikateli byl ukončen přechodný pobyt občana třetí země. Na základě telefonického hovoru s Cizineckou Policií (kam je velký problém se dovolat) jsme byli informováni, že nemohou telefonicky poskytovat jakékoliv informace. Odkázali nás, ať si podáme písemnou žádost. Po uplynutí téměř celého měsíce jsme obdrželi zprávu o tom, že osobě byl přiznán trvalý pobyt, ale že z důvodu že osoba neposkytla biometrické údaje, které jsou nutné pro výrobu průkazu o povolení k pobytu, bude nutné osobu pozvat k pořízení biometrie a teprve pak bude vidět trvalý pobyt v ROB.

Zároveň jsme byli upozorněni, že ve smyslu § 5 zákona o základních registrech jsme povinni si požadované informace opatřit sami formou dálkového přístupu do základního registru obyvatel, a eventuálně jeho prostřednictvím do informačního systému cizinců, případně prostřednictvím služby CzechPoint a že požadované informace Ministerstvo vnitra jiným způsobem poskytovat nemůže.

Bylo by možné, aby u zahraničních fyzických osob bylo třeba vidět v CIS, že je žádost o prodloužení pobytu, popř. žádost o trvalý pobyt „v řešení“? Může se stát, že živnostenský úřad obdrží avízo o tom, že osoba má ukončený pobyt na území ČR (důvod ke zrušení ŽO), ale osoba si v té době žádá např. o trvalý pobyt...

Odpověď MPO:

Byl odeslán dotaz na Ředitelství cizinecké policie ČR, zda taková úprava CISu by byla možná, resp. zda by bylo možno o navrhované úpravě uvažovat v novém CISu. Obdrželi jsme následující odpověď: Chápeme, že v některých případech mají živnostenské úřady problém se získáváním dat o cizinci, ale bohužel – to nejen ony. Bohužel žádná úprava CIS tomu nepomůže, neb již v současné době, pokud má osoba podánu žádost o prodloužení pobytu dostává se do stavu tzv. „Fixce pobytu“, a ta je stále

vložená v ROB a poskytována z CIS/AISC. Pokud u konkrétní osoby tomu bylo jinak – tak je možné, že cizinec podal žádost až po ukončení pobytu, a proto Vám přišla notifikace.

V konkrétních případech, které budete chtít prověřit, se prosím, příště obraťte přímo na editora – Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra.

11) Dotaz – transformace volné živnosti

Živnostenský úřad má v živnostenském rejstříku několik právnických osob, které nemají osobu, která by za ně mohla jednat. Zároveň společnost není ani v likvidaci. Společnost má např. v živnostenském rejstříku volnou živnost, obor specializovaný maloobchod. Jak postupovat v uvedených případech?

- *Máme ponechat stav takový jaký je?*
- *Má živnostenský úřad změnit obor specializovaný maloobchod na obor č. 48?*
- *Má živnostenský úřad ustanovit osobě opatrovníka, se kterým bude projednána transformace?*
- *Má živnostenský úřad vyzvat podle § 31 odst. 2 živnostenského zákona podnikatele k doložení dokladu k sídlu, následně oprávnění zrušit?*

Odpověď MPO:

Doporučujeme v těchto případech obrátit se na příslušný rejstříkový soud, který má patřičné nástroje ke zjednaní nápravy. Např. u společnosti s ručením omezeným (což bývá nejčastější případ) může soud podle § 198 odst. 3 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů, zrušit společnost a nařídít její likvidaci tehdy, jsou-li současně (kumulativně) splněny zákonné podmínky, tj. společnost nevolila nového jednatele ve lhůtě podle § 198 odst. 1, jednatel nebyl jmenován soudem podle § 198 odst. 3 a společnost přes výzvu soudu (ve stanovené lhůtě) nezjednaná nápravu.

12) Dotaz – rozhodování o koncesi

Podnikatel podá žádost o koncesi. Podání je neúplné, chybí doklady prokazující zvláštní podmínky pro provozování živnosti (odborná způsobilost) a současně není uhrazen správní poplatek. Živnostenský úřad vyzve k odstranění závad podání podle § 45 odst. 2 správního řádu. Podnikatel na výzvu nereaguje a závady neodstraní. Jaký je v tomto případě správný postup ŽÚ? Má žádost o koncesi zamítnout (§ 53 odst. 2 ŽZ) nebo řízení zastavit (§ 66 odst. 1 SpŘ)?

Odpověď MPO:

Vzhledem ke skutečnosti, že živnostenský zákon neupravuje postup v případě, kdy žádost o koncesi trpí vadami (oproti ohlášení živnosti, kde je postup při odstraňování závad ohlášení upraven v § 47 odst. 4 a násl. živnostenského zákona), použije se podle našeho názoru subsidiárně správní řád – tedy postup podle § 45 odst. 2 správního řádu, jak je uvedeno v dotazu. Následně, pokud podnikatel ve stanovené lhůtě vady žádosti neodstraní, řízení by se mělo zastavit dle § 66 odst. 1 správního řádu. V tomto případě živnostenský úřad věcně nezkoumá podanou žádost, nýbrž pro její vady, resp. neúplnost řízení pouze zastaví.

13) Dotaz – právní vztah k sídlu

Podnikatel připojí k ohlášení živnosti jako právní vztah k sídlu nájemní smlouvu. Smlouva je např. 3 roky stará, ale je na dobu neurčitou. Máme zkoumat, zda je tato smlouva stále platná (aktuální)? Obdobná situace nastává v případě zániku živnostenského oprávnění, kdy podnikatel znovu ohlašuje živnost

a v trvale platných dokumentech má jako právní vztah k sídlu uloženou nájemní smlouvu na dobu neurčitou a v ohlášení živnosti si uvede sídlo na „staré“ adrese.

Odpověď MPO:

Podnikatelovou povinností při ohlášení živnosti je podle § 46 písm. f) živnostenského zákona přiložit doklad, který prokazuje právní důvod k užívání prostor sídla. Pokud tedy podnikatel předložil platnou nájemní smlouvu na dobu neurčitou, tak se jedná o právoplatný právní důvod k užívání sídla. Další možnosti, jak prokázat právní důvod je písemné prohlášení vlastníka nemovitosti, bytu nebo nebytového prostoru, kde jsou prostory umístěny, že s umístěním sídla souhlasí.

14) Dotaz – zápis v obchodním rejstříku

Paní Babšická na svém školení uvedla, že u předmětu podnikání, který je zařazen do živnostenskoprávní oblasti je rozhodující zápis v živnostenském rejstříku. Pokud živnostenský úřad zjistí při své činnosti neshodu mezi skutečným stavem a zapsaným údajem, upozorní na to rejstříkový soud. Otázky:

a) Jak mají notáři uvádět předmět podnikání v OR?

Odpověď MPO:

Notáři uvádí předmět podnikání tak, jak je uvedený v zakladatelské listině - § 13 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů.

b) U živnosti volné máme trvat na zápisu oborů, tak jak jsou uvedeny v příloze č. 4 ŽZ?

Odpověď MPO:

V živnostenském rejstříku musí být obory zapsány podle přílohy č. 4 ŽZ, v obchodním rejstříku jsou zapisovány podle zakladatelské listiny, jak je uvedeno výše. Pokud následně vznikne nesoulad mezi rejstříky a v živnostenském rejstříku jsou obory uvedeny správně, nesoulad by měl řešit rejstříkový soud.

c) Pokud by předmět podnikání uvedený v obchodním rejstříku viz příloha, mohl naznačovat, že jde o živnost vázanou, máme upozornit soud, že podnikatel k této činnosti nevládní živnostenské oprávnění?

Odpověď MPO:

Viz odpověď k dotazu č. 5. Právnická osoba není zproštěna povinnosti ohlásit si živnost (případně požádat o koncesi) na obecním živnostenském úřadě (pokud již byla zapsána do obchodního rejstříku). Pro ohlášení živnosti (či podání žádosti o koncesi), pokud je subjekt již zapsán do obchodního či obdobného rejstříku, není v tomto uvedeném případě, stanovena žádná zákonná lhůta. Doporučujeme proto, po zjištění této skutečnosti (tj. po obdržení avíza z veřejného rejstříku), **bez zbytečného odkladu** nejprve ověřit v IS RŽP, zda osoba již podání učinila (na jiném obecním živnostenském úřadě) či nikoliv. Nebylo-li učiněno podání u živnostenského úřadu, je třeba postupovat dle konkrétních okolností případu. Jednou z možností je zkontaktovat danou osobu a upozornit ji na danou situaci, a podle sdělení podnikatele pak zvolit další postup. Jinou možností je podat návrh na obchodní soud (z důvodu nesouladu mezi skutečným stavem předmětu podnikání a údajem zapsaným ve veřejném rejstříku). Na základě relevantního podnětu pak soud obecně zahajuje řízení k dosažení shody mezi zápisem skutečnosti a skutečným stavem (viz § 78 rejstříkového zákona). Podání návrhu na obchodní soud ze strany živnostenského úřadu by mělo být učiněno rovněž **bez zbytečného odkladu**.

15) Dotaz – ubytovací služby (krátkodobý pronájem)

Majitelka stavby pro rodinnou rekreaci ji hodlá pronajímat na krátkodobé pronájmy. K tomu si najala agenturu, která bude nabízet online krátkodobé ubytování v této nemovitosti jako službu cestovního ruchu.

- a) Musí být majitelka stavby pro rodinnou rekreaci držitelem živnostenského oprávnění k živnosti ohlašovací volné a oboru činnosti živnosti ohlašovací volné č. 55 Ubytovací služby a oznámit živnostenskému úřadu zahájení provozování živnosti v provozovně nebo může tuto nemovitost pronajímat ve smyslu § 3 živnostenského zákona a odvádět správci daně pouze příslušnou daň?
- b) Jakým živnostenským oprávněním musí disponovat agentura, která bude ubytování online zprostředkovávat? Bude se jednat o obor činnosti živnosti ohlašovací volné Provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu?

Odpověď MPO:

Ad a)

Pro činnost spočívající v poskytování krátkodobých pronájmů, jakožto ubytovacích služeb (služeb cestovního ruchu), je třeba, za předpokladu naplnění znaků živnosti ve smyslu § 2 živnostenského zákona, disponovat živnostenským oprávněním pro živnost volnou „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, obor činnosti 55. „Ubytovací služby“.

Ad b)

Pro zprostředkování ubytování, jakožto jednotlivé služby cestovního ruchu, je třeba rovněž vlastnit živnostenské oprávnění pro živnost volnou „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, obor činnosti 71. „Provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu“. **POZOR:** Nesmí se jednat o zprostředkování balíčku služeb tvořících zájezd ani o spojené cestovní služby – pak je již třeba vlastnit koncesi pro „Provozování cestovní kanceláře“!

16) Dotaz – pobyt cizinců (rodinný příslušník občana EU)

Rádi bychom věděli, jak s určitostí identifikovat rodinného příslušníka občana EU. Setkali jsme se s případy, kdy klienti (ZFO, 3. stát) předloží průkaz o povolení k pobytu s vyznačeným druhem povolení dlouhodobý pobyt – RP nebo přechodný pobyt. V obou případech nám bylo cizineckou policií telefonicky sděleno, že se jedná o rodinného příslušníka občana EU. Jedná se pouze o tyto dva případy nebo existuje ještě nějaký další doklad, který cizinecká policie rodinnému příslušníku občana EU vydává? V CISu tato informace uvedena není.

Odpověď – OAMP, Ing. Jakub Kalinec:

Situace, že cizinec v postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie (resp. státního občana České republiky) bude mít v průkazu o povolení k pobytu vyznačen údaj „DLOUHODOBÝ POBYT – RP“ by v praxi nikdy neměla nastat.

Dle § 117b odst. 9 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zák. č. 326/1999 Sb.), platí, že v rubrice „Druh povolení“ v průkazu o povolení k pobytu vydaném podle tohoto zákona vyznačí Ministerstvo vnitra České republiky záznam „PŘECHODNÝ POBYT – RP“ [jde-li o rodinného příslušníka podle § 15a odst. 1 nebo 2 zák. č. 326/1999 Sb. – tzv. blízký rodinný příslušník], nebo „PŘECHODNÝ POBYT“ [jde-li rodinného příslušníka občana podle § 15a odst. 3 zák. č. 326/1999 Sb. – tzv. vzdálený rodinný příslušník].

V obou případech jde o doklady prokazující, že jsou cizinci držiteli **povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie**, vydaného jim dle § 87b zák. č. 326/1999 Sb. Jiné doklady již v současné době rodinným příslušníkům s povoleným přechodným pobytem na území vydávány nejsou.

17) Dotaz – elektronické podání – ohlášení živnosti na „Změnovém listu“

Podnikatel zaslal prostřednictvím své DSPFO do DS městského úřadu „Změnový list“. V Oddíle 03 „Nový údaj“ vyplnil název nové vázané živnosti (doposud má podnikatel vydáno živnostenské oprávnění pouze k provozování živnosti volné). Z tohoto údaje živnostenský úřad vyrozuměl, že podnikatel měl pravděpodobně v úmyslu ohlásit novou vázanou živnost. Ohlášení živnosti tedy nebylo předloženo na příslušném tiskopise vydaném MPO (§ 45a odst. 3 živnostenského zákona) a logicky po načtení změnového JRF do RŽP nelze založit podnik ohlášení a toto pak dále zpracovat. Jak v tomto případě správně postupovat? Zdejší živnostenský úřad z výše uvedeného důvodu elektronické podání nenačetl do RŽP a podnikateli zaslal do DSPFO výzvu k odstranění nedostatků žádosti dle § 45 odst. 2 správního řádu. Konkrétně poučil podnikatele o tom, že ohlášení nové živnosti musí podat prostřednictvím správního JRF formuláře. Ve stanovené lhůtě podnikatel podstatné vady žádosti, které bránily pokračování v řízení, neodstranil, a proto živnostenský úřad řízení o žádosti zastavil dle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu. Byl postup živnostenského úřadu správný? Kterým okamžikem by vzniklo podnikateli živnostenské oprávnění, pokud by nedostatky žádosti (el. podání) odstranil a ohlášení zaslal ve stanovené lhůtě na správném formuláři? Vzniklo by dnem původního podání nebo až dnem ohlášení živnosti na správném JRF formuláři?

Odpověď MPO:

Podle našeho názoru byl postup živnostenského úřadu věcně správný. Pokud jde o procesní stránku věci, příkláněli bychom se spíše k postupu podle § 47 odst. 5 živnostenského zákona, tj. k vydání rozhodnutí o tom, že živnostenské oprávnění ohlášením nevzniklo, než k zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu.

V případě, že by podnikatel závadu odstranil ve stanovené lhůtě a ohlášení zaslal na správném formuláři (a splnil by i ostatní podmínky stanovené živnostenským zákonem), vzniklo by živnostenské oprávnění dnem původního ohlášení (§ 47 odst. 5 živnostenského zákona).

18) Dotaz – elektronické podání – duplicitní podání „Přerušeni provozování živnosti“

Podnikatel vyplnil prostřednictvím JRF změnového listu „Přerušeni provozování živnosti“. Správně vyplněný změnový list zaslal prostřednictvím své DSPFO do datové schránky města. Jelikož systém zahlásil podnikateli při odesílání podání „chybu“, podnikatel během několika vteřin po prvním odeslání změnového listu odeslal vyplněný změnový list znovu. JRF změnový list tedy podnikatel odeslal omylem 2x (totožné oznámení přerušeni provozování živnosti). Jak má živnostenský úřad v tomto případě postupovat? Je nutné duplicitní změnový list zpracovat a usnesením řízení zastavit dle § 66 odst. 1 písm. e) správního řádu? Nebo je možné pouze sepsat úřední záznam o duplicitním podání a duplicitní změnový list nenačítat do RŽP?

Odpověď MPO:

V tomto případě stále zastáváme názor, že ObŽÚ, který dostal dvě stejná podání, byl měl řízení zastavit podle § 66 odst. 1 písm. e) správního řádu (řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, pokud zjistí překážku řízení podle § 48 odst. 1 správního řádu - zahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu).

19) Dotaz – elektronické vedení spisů agendy ŽÚ

Byl jsem dotazován tajemníkem úřadu ohledně vedení spisů agendy ŽÚ kompletně v elektronické podobě. Chtěl jsem se zeptat, zda některý úřad již plně elektronicky vede nebo jsme v tomto nadále omezeni z pohledu programového prostředí ICZ. Např. nevím o tom, že by některý ŽÚ umožňoval podepisovat JRF podání na místě elektronicky. Dotaz je tedy mířen spíše na pracovníky ICZ, zda je něco takového v plánu, případně na co v tomto případě narážíme? (technický nebo jiný problém)

Odpověď MPO:

Pokud jde o možnosti vést plně elektronický spis, nejsou primárním problémem technické záležitosti, ale spíše otázky právní a procesní. Bohužel někteří pracovníci živnostenských úřadů jsou stále přesvědčeni o tom, že vytvořením podání na úřadě v elektronické podobě vytvořili elektronický dokument, který mohou takto evidovat v elektronickém spisu. Problém je ale v tom, že daný dokument je třeba vytisknout a dát podateli k podpisu. Tím vznikne originál dokumentu v analogové podobě, který je nutno evidovat a archivovat, protože to je jediný originál, který dokládá jak pro původce dokumentu, tak případně pro správu sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovnu a finanční úřad, autorizovaný obsah daného podání.

Pokud by tedy za současného stavu chtěl úřad vést plně elektronický spis, tak samozřejmě může, ale musí si zajistit převod tohoto analogového podání do elektronické podoby. A to nelze jinak, než autorizovanou konverzí (prostřednictvím IS Czech POINT - Czech Point Office), čemuž nic, kromě pracnosti, nebrání.

Další možností je zabezpečit elektronický podpis dokumentu podání podatelem. Možnost použití tabletů nebo SignPadů je však tč. vyloučená, protože tato technologie nenahrazuje elektronický podpis vyžadovaný nařízením EIDAS.

V současné době ale nelze vyloučit jiné možnosti technického řešení – v dohledné budoucnosti předpokládáme, že bude možné využít elektronické identity občana např. ve spojení s aplikací e-dokladovka, k reálnému podpisu podání (přesněji řečeno k elektronickému ověření úkonu) identitou osoby podatele. V takovém případě pak bude moci úřad vést plně elektronický spis pro předmětné řízení. Je ale třeba vzít v potaz, že stále existuje (a bude existovat i v budoucnu) možnost uskutečnit podání i jinou formou než elektronickou, např. ohlášení živnosti v listinné formě na formuláři JRF, nebo obyčejným dopisem, jímž podnikatel oznamuje změnu. V takovém případě buď úřad povede hybridní spis, nebo bude muset dané podání autorizovaným způsobem konvertovat.

Takže rozhodnutí o tom, zda úřad povede hybridní spisy, nebo pouze elektronické spisy, nebo oba typy spisů v rámci živnostenské agendy, je čistě na něm (a může být závislé na počtech podání, která přicházejí v té které formě). MPO může případnými požadavky na realizace technických řešení některé variantě evidence napomoci, ale nikdy nebude moci zajistit (za současného stavu legislativy), aby 100 % podání na živnostenské úřady bylo činěno v elektronické podobě.

Převést vše do elektronické podoby je ovšem krátkozraké, neboť stále je třeba evidovat, že existuje početná skupina subjektů tzv. digitálně vyloučených. Vnucovat jim jediný možný způsob komunikace a to pouze elektronickou cestou může znamenat také jejich diskriminaci.

20) Dotaz – doručování FO – nepodnikateli v případě tzv. neoprávněného podnikání

Při kontrole je zjištěno neoprávněné podnikání fyzické osoby (§ 61 ŽZ), tedy nepodnikatele, který má bydliště na radnici (zde se pochopitelně nezdržuje ani zde nepřebírá poštu), případně se jedná o zahraniční fyzickou osobu.

- 1. Kam v těchto případech doručovat protokol z kontroly a další písemnosti navazující na kontrolu (příkaz, rozhodnutí ve věci...)?*
- 2. Lze do zápisu z kontroly pořizovaném při kontrole v terénu uvést, že kontrolovaná osoba žádá o doručování písemností spojených s dotčenou kontrolou a případným navazujícím řízením na konkrétní adresu, kterou uvede a k čemuž připojí v zápisu z kontroly svůj podpis?*

Odpověď MPO:

1. Protokol o kontrole lze kontrolované osobě doručit prostřednictvím datové schránky (má-li ji subjekt – fyzická osoba - zřízenou a aktivní) nebo v listinné podobě [srov. § 9 písm. f), § 12 odst. 3 kontrolního řádu]. V kontrolním řádu je pak výslovně stanovené právo kontrolované osoby na seznámení se s obsahem tohoto protokolu. Jelikož kontrolní řád již jinak neupravuje způsob doručování, použije se pro něj správní řád, příp. zák. č. 300/2008 Sb. Primárně by se tedy mělo doručovat přes datovou schránku, nemá-li ji adresát, tak postupně na adresu pro doručování, adresu pro doručování evidovanou v ISEO, adresu trvalého pobytu, ve věcech podnikání na adresu místa podnikání, na elektronickou adresu nebo kdekoliv bude adresát zastížen ad (např. veřejnou vyhláškou, pokud se prokazatelně nedaří doručovat - srov. § 25 správního řádu).

2. Podle § 19 odst. 4 správního řádu musí být splněny 3 podmínky, aby účastníkovi bylo možné doručovat písemnosti na jím zvolenou adresu pro doručování (nelze ale vyloučit doručování do datové schránky kvůli právním účinkům případných rozhodnutí apod.). Zaprvé o to musí účastník požádat, dále to nesmí vylučovat zákon nebo povaha věci a tento způsob doručování může přispět k urychlení věci (viz např. NSS 7 As 131/2011-62). Také je nutné dodat, že nepodaří-li se doručit adresátovi písemnost na jím sdělenou adresu (elektronickou), doručuje se písemnost, jako by adresát o doručení na tuto adresu (elektronickou) nepožádal. Dále, pokud správní orgán zjistí, že účastníkem žádané doručování na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu nevede k urychlení řízení (a neshledá-li žádné jiné důvody, proč u takového doručování setrvat), doručuje potom, jako by účastník o doručování na adresu podle § 19 odst. 4 spr. řádu vůbec nežádal (viz např. NSS 10 As 5/2016-36). Uvedené lze tedy aplikovat na postup nastíněný v dotazu, ale musí být splněny všechny výše uvedené podmínky. Pro úplnost lze doplnit, že na žádost o doručování na účastníkem řízení zvolenou adresu je nutné hledět jako na podání ve smyslu § 37 spr. řádu (srov. § 37 odst. 4 spr. řádu) a kdyby se osoba bránila, že adresu pro doručování vepsal do protokolu správní orgán až následně, dovodil NSS, že z obsahu protokolu vyplývá, že si dotčená osoba uvedenou adresu (pro doručování) zvolila (NSS 1 As 90/2010-95 a NSS 4 As 40/2016-39).

21) Dotaz – trvajících přestupek

Přestupek podle § 55 odst.1 písm. a) zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů (dále jen „ZESM“). V květnu 2023 jsme obdrželi jako příslušný správní orgán k projednání přestupků podle § 57 ZESM od Městského soudu v Praze vyrozumění podle § 51 odst.1 ZESM, že evidující osoba nemá evidován žádný zápis o skutečném majiteli. Evidující osobě byla následně naším úřadem podle § 55 odst. 1 písm. a) ZESM příkazem na místě uložena pokuta podle § 55 odst. 3 ZESM. Evidující osoba nám při ukládání pokuty předložila návrh na zápis údajů do evidence skutečných majitelů, který zaslala datovou schránkou na Městský soud v Praze. V červenci 2023 jsme obdrželi od Městského soudu v Praze usnesení, kterým bylo řízení o zápisu skutečných majitelů evidující osoby zastaveno. Evidující osoba ani po našich telefonických urgencích do dnešního dne zápis skutečných majitelů do evidence skutečných majitelů nezajistila. Jedná se v tomto případě o trvajících přestupek a máme tedy znovu uložit pokutu?

Odpověď MPO:

Při určování, o jaký přestupek se v případě absence zápisu o skutečném majiteli jedná, lze využít definici podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Dle § 8 citovaného zákona je trvajícím přestupkem takový přestupek, jehož znakem je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán.

V případě přestupku je sankcionováno nesplnění povinnosti evidující osoby podle § 9 odst. 1 ZESM, a to tehdy, není-li do evidence zapsán žádný skutečný majitel ani ve lhůtě určené soudem ve výzvě

podle § 43 ZESM. Porušujícím jednáním subjektu je vyvolání a následné udržování protiprávního stavu. Porušujícím jednáním v případě přestupku nesplnění povinnosti evidence není tedy pouze jeho vyvolání, ale z logiky věci i jeho trvání, a to až do okamžiku ukončení činnosti, případně do okamžiku, kdy je zákonná povinnost evidence splněna. Takovéto stanovisko o charakteru přestupku má oporu rovněž v relevantní judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. 9 As 40/2007-61 a 8 As 33/2014-39). Jako argumentaci lze využít analogické srovnání s přestupky, které jsou typicky trvalé, tedy základem skutkové podstaty je udržování protiprávního stavu, jako např. užívání stavby bez kolaudačního rozhodnutí podle § 178 odst. 1 písm. f) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), provozování linkové osobní dopravy bez licence nebo povolení podle § 35 odst. 3 písm. a) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, či poskytování zdravotní služby bez oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle § 114 odst. 1 písm. a) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování – v tomto výčtu mají přestupky ke skutkové podstatě předmětného přestupku velice blízko. Lze proto tedy i tento přestupek označit za přestupek trvalý.

Více viz např. odpověď na dotaz č. 18 v „Souhrnném zápisu z celorepublikového školení odboru živností a spotřebitelské legislativy Ministerstva průmyslu a obchodu konaného na Seči ve dnech 19. - 21. října 2022, 2. - 4. listopadu 2022 a 23. - 25. listopadu 2022 pro živnostenské úřady.

22) Dotaz – prohlášení odpovědného zástupce

V souhrnném zápise z celorepublikového školení konaném na Seči jaro 2023 byl vznesen dotaz, zda podnikatel, který předloží ověřenou plnou moc od osoby, která bude jeho odpovědným zástupcem, může na základě této plné moci podnikatel podepsat „Prohlášení odpovědného zástupce“. Odpověď od MPO, ano pokud jde o generální plnou moc (tj. zmocnění ke všem úkonům), pak jsou toho názoru, že podnikatel takové prohlášení podepsat může. Jak tedy máme nahlížet na § 46 odst. 1 g) ŽZ?

(prohlášení odpovědného zástupce, že souhlasí s ustanovením do funkce; podpis na prohlášení musí být úředně ověřen, neučinil-li odpovědný zástupce prohlášení osobně před živnostenským úřadem, nebo nezaslal-li odpovědný zástupce prohlášení tomuto úřadu podepsané způsobem, se kterým zvláštní právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu.)

Odpověď MPO:

Uvedené se s odpovědí ze Seče nevylučuje (jaro 2023), fyzická osoba samozřejmě musí splnit všechny povinnosti vyplývající ze živnostenského zákona, pokud chce provozovat ohlašovací živnost.

23) Dotaz – provozovna

Na úřad přijde vlastník nemovitosti s tím, že na adrese jeho nemovitosti je zapsána provozovna, která se tam nenachází. ŽÚ provede místní šetření a prokazatelně zjistí, že se tam provozovna nenachází na základě § 49 odst. 3 (poslední věta) provozovnu zruší. Jak má dále oddělení kontroly postupovat? Vydat příkaz za porušení § 17 odst. 3? Pokud ano, tak jaké bude postihované období vzhledem k tomu, že nyní je nesplnění oznamovací povinnosti ukončení provozovny předem trvalým přestupkem (od kdy bude vyvolán protiprávní vztah)? Nebo zrušení provozovny podle § 49 odst. 3 není přestupkem, a tudíž pokud ŽÚ zruší provozovnu na základě § 49 odst. 3, tak nelze podnikatele postihovat.

Odpověď MPO:

Skutečnost, že na adrese vlastníka nemovitosti je zapsána provozovna, která se tam nenachází, není podle živnostenského zákona přestupkem. Podnikatel se dopustí přestupku podle § 62 odst. 1 písm. e) ŽZ pouze tehdy, když v rozporu s § 17 odst. 3 ŽZ neprokáže na žádost živnostenského úřadu právní důvody pro užívání provozovny nebo oprávněnost umístění mobilní provozovny, nebo neoznámí předem zahájení nebo ukončení provozování živnosti v provozovně.

Pokud je na adrese vlastníka nemovitosti zapsána provozovna, která tam ve skutečnosti není, nelze takové zjištění kvalifikovat jako porušení § 17 odst. 3 ŽZ, tj. o přestupek podle § 62 ŽZ se proto nejedná, jakýkoliv sankční postih nepřipadá v úvahu.

Živnostenský úřad by měl v této věci pouze postupovat podle § 49 odst. 3 ŽZ, tj. provozovnu „zrušit“ (viz zapsání změny údajů do živ. rejstříku).

24) Dotaz – agenda ŽÚ

Zaměstnavatel požaduje po pracovnících zařazených do obecního živnostenského úřadu a splňujících kvalifikační požadavky k projednávání přestupků rovněž projednávání přestupků na úsecích životního prostředí, stavebního řádu, OSPOD. Snahou je vytvořit odbor pro projednávání přestupků z maximálně možných oblastí státní správy svěřené obci s rozšířenou působností. Můžete se vyjádřit k oprávněnosti, případně i vhodnosti takového požadavku? Jedná se o výklad novely vyhlášky č. 512/2002 Sb., účinné od 01.01.2022.

Odpověď MPO:

Obecně lze říci, že pokud v konkrétní správní činnosti popsané v příloze vyhlášky č. 512/2002 Sb. není výslovně uvedeno, že zahrnuje též rozhodování o přestupcích, správní trestání na úseku takovéto agendy může vykonávat úředník, který splňuje již pouze obecné kvalifikační požadavky podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (aniž by měl příslušnou ZOZku na specifickou správní činnost). Záměr některých zaměstnavatelů vytvářet v rámci svých úřadů tzv. „super útvary“, kde budou projednávány všechny možné přestupky tak nelze vyloučit. Je však záhodno upozornit zaměstnavatele na poměrně rozsáhlou agendu, kterou obecní živnostenské úřady musí zajišťovat ze zákona. Výkon státní správy, který zajišťuje živnostenský úřad nesmí být v žádném případě ohrožen např. „zaplevelením“ živnostenského úřadu jinými, než živnostenskými agendami. Hrozí-li snad z toho důvodu na straně živnostenského úřadu nečinnost, je na místě kontrola úřadu, resp. zásah krajského živnostenského úřadu coby nadřízeného orgánu dle zákona o živnostenských úřadech.

25) Dotaz – prodej KRATOMU

S ohledem na skutečnost, že poslanecká sněmovna do současné doby nedořešila problematiku prodeje KRATOMU hledáme možnosti, jak zabránit prodeji této látky v centru města a v místech jako jsou školy, přístupy ke školám atd. Ministerstvo vnitra nastínilo svým stanoviskem úvahu, že by problematiku bylo možno řešit prostřednictvím tržních řádů. Stanovisko vnitra zasíláme v příloze. Je tento postup možný, případně za jakých podmínek?

Odpověď MPO:

V současné době jsou podmínky regulace prodeje tzv. psychomodulačních látek (kam má být mj. zařazen i kratom) stále předmětem legislativního procesu (sněmovní tisk [504/0](#)). To je ostatně zmíněno i v textu dotazu. **Doporučujeme tedy předně vyčkat na schválení legislativních změn.**

Co se týče návrhu na úpravu prodeje kratomu prostřednictvím tržního řádu ve smyslu § 18 živnostenského zákona, tak jak navrhuje ve svém stanovisku ze dne 24. 11. 2024 Ministerstvo vnitra, č. j. MV-187769-2/ODK-2023, je třeba podotknout, že smyslem právní úpravy obsažené v cit. ustanovení je možnost obce upravit si formou nařízení obce podmínky prodeje zboží a nabídky a poskytování služeb **mimo provozovnu** – tedy na tržnici a tržišti. Vzhledem k tomu, že kratom není dle našeho názoru typickým „stánkovým“ produktem a jako nejproblematictější je v současné době vnímán jeho prodej ve školách prostřednictvím automatů, nepovažujeme regulaci prodeje kratomu (popř. i jiných obdobných látek) prostřednictvím tržního řádu podle § 18 živnostenského zákona

za vhodnou (teoreticky to možné je, ale za podmínek stanovených v § 18). V rámci školy si pak prodej kratomu může omezit/upravit sama škola, resp. její ředitel.

26) Dotaz – projednávání přestupků

Přestupky dle § 61 odst. 2, 3 a § 63 odst. 1 živnostenského zákona (tzv. neoprávněné podnikání) nelze dle § 61 odst. 5 a § 63 odst. 3 živnostenského zákona projednat příkazem na místě (dříve v blokovém řízení). Lze tyto přestupky projednat postupem dle § 150 odst. 5 správního řádu –Příkazem vydaným na místě:

- *účastník řízení je přítomen a plně uzná důvody vydání příkazu – stav věci je tedy prokázán, účastníku řízení je uložena povinnost k peněžitému plnění do výše 10 000 Kč, se kterou účastník řízení souhlasí – souhlas účastníka řízení je uveden v Prohlášení účastníka řízení, který je nedílnou součástí Příkazu vydaného na místě – Prohlášení dále obsahuje: vyjádření podnikatele, že byl seznámen s kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole dne ..., kdy mu byl Protokol o kontrole doručen a proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodává žádné námítky, práva na podání námitek se podnikatel vzdal; poučení o tom, že podepsáním prohlášení se příkaz stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím – potvrzeno vlastnoručním podpisem účastníka řízení. Příkaz v praxi - viz. příloha.*
- *V případě, že správní orgán předmětné přestupky projednává postupem dle § 150 odst. 5 správního řádu, jedná se o nezákonný postup a důvod k zahájení přezkumného řízení?*
- *Pokud by se jednalo o nezákonný postup, jaká ustanovení zákona by byla porušena?*

Odpověď MPO:

Podle živnostenského zákona nelze uvedené přestupky projednávat příkazem na místě, tj. případný postup s využitím § 150 odst. 5 správního řádu by byl s živnostenským zákonem v rozporu, aplikaci správního řádu v daném případě živnostenský i přestupkový zákon vylučuje. Pokud by byly uvedené přestupky projednávány podle cit. ustanovení správního řádu, jednalo by se samozřejmě o nezákonný postup. V případě takového postupu by byla porušena příslušná ustanovení živnostenského zákona, tj. § 61 odst. 5 ŽZ a § 63 odst. 3 ŽZ.

27) Dotaz – nakládání s RC modely tanků

Požádali bychom Vás o konzultaci v případě, který řešíme na našem živnostenském úřadu v Kolíně.

Obdrželi jsme podnětu týkající se prodejců RC modelů, kteří v rámci svých e-shopů prodávají modely tanků vybavených airsoftovým mechanismem. Při získávání informací ohledně těchto výrobků jsme narazili na názor, že pokud se jedná o modely tanků, které jsou osazeny airsoftovým mechanismem, ráže 6 mm, mohlo by se jednat o plynovou zbraň (kategorie D), a pokud je tedy takové zboží předmětem podnikatelské činnosti, je pro tuto činnost vyžadována koncese „Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva“.

V rámci naší kontrolní činnosti bylo zjištěno, že ač měl prodejce tyto tanky v nabídce, byl si vědom možného problému s airsoftovým mechanismem, a proto byl tento mechanismus zaslepen a bylo znemožněno jeho použití (dle podnikatele na základě telefonické konzultace s pracovníky Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva). Bližší informace viz níže.

Vyvstaly před námi několik otázek:

1. *Je model tanku s integrovaným airsoftovým mechanismem (mechanismus vystřelující plastové kuličky o ráži 6 mm z děla tanku pomocí pružiny spouštěné dálkovým ovládním) zbraní? Je tedy pro prodej těchto modelů tanků třeba, aby prodejce získal živnostenské oprávnění – koncesi pro předmět podnikání „Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva“?*

Odpověď MPO:

Ano, jedná se o zbraň kategorie D, přičemž pro nakládání se zbraněmi kategorie D, je třeba vlastnit živnostenské oprávnění pro koncesovanou živnost „Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschování, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva“.

- Pokud se ve výše uvedeném případě (bod 1) jedná o zbraň a dojde k deaktivaci airsoftového mechanismu takové zbraně, zaslepením děla modelu tanku tavnou pistolí, tak, že nemůže střílet kuličky, lze tento postup považovat za „znehodnocení zbraně“? Může takovou úpravu zbraně provést kdokoliv, tedy i osoba bez živnostenského oprávnění pro předmět podnikání „Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschování, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva“? Pro úplnost uvádíme, že na náš dotaz, zda lze lepidlo z děla modelu tanku odstranit, podnikatel uvedl, že by bylo nutné dělo odvrtnat. Dále uvedl, že vzhledem k tomu, že dělo tanku je profilované, lepidlo z tavné pistole zateče všude a není podle jeho názoru snadné ho odstranit. Podnikatel uvedl, že si není jistý, zda by po takovém odvrtnání a odstranění lepidla mechanismus vystřelující kuličky vůbec fungoval.*

Odpověď MPO:

„Znehodnocení“ zbraně spočívající v „zalepení děla RC tanku tavnou pistolí“ není znehodnocením provedeným v souladu s nařízením vlády č. 219/2017 Sb., o znehodnocování některých zbraní a střeliva, zhotovování řezů zbraní a střeliva, ničení střeliva a o minimálním obsahu dokumentace ve vztahu k delaboraci, znehodnocování, výrobě řezů a ničení munice, a takovou zbraň tudíž nelze považovat za znehodnocenou ve smyslu zákona o zbraních.

Pokud bude znehodnocování či jiná úprava zbraní prováděna s naplněním všech pojmových znaků živnosti dle § 2 živnostenského zákona, lze tuto činnost vykonávat v rámci koncesované živnosti „Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschování, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva“. Pokud by se jednalo o činnost, která by nenaplněovala znaky živnostenského podnikání, není třeba vlastnit živnostenské oprávnění, jelikož by se nejednalo o podnikatelskou činnost ve smyslu živnostenského zákona; musí být však splněny podmínky podle zákona o zbraních.

- Pokud nelze výše uvedený postup zaslepení děla (bod 2) považovat za „znehodnocení zbraně“, lze jej považovat za „úpravu zbraně“? Může takovou úpravu zbraně provést kdokoliv, tedy i podnikatel bez živnostenského oprávnění pro předmět podnikání „Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschování, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva“?*

Odpověď MPO:

Ano, dle našeho názoru se bude jednat o úpravu zbraně, přičemž, pokud budou naplněny znaky živnosti dle § 2 živnostenského zákona, je třeba pro takovou činnost disponovat živnostenským oprávněním pro koncesovanou živnost „Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschování, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva“. Podotýkáme, že nakládat se zbraněmi kategorie D smí podle § 15 zákona o zbraních pouze fyzická osoba starší 18 let, jejíž svéprávnost nebyla omezena.

- Pokud by se nejednalo o zbraň a způsob úpravy by se nepovažoval za činnosti vyžadující koncesi, lze tyto modely prodávat v rámci volné živnosti?*

Odpověď MPO:

Ano, v takovém případě by dle našeho názoru bylo možno uskutečnit prodej na základě volné živnosti.

28) Dotaz – odpovědný zástupce (občan z třetího státu)

Odpovědný zástupce pro řemeslnou živnost je osoba, které skončil na území ČR pobyt (občan 3. země). Jak postupovat vůči podnikateli, když dle našeho názoru nelze v tomto případě zajistit, aby se odp. zást. řádně podílel na provozování živnosti?

Odpověď MPO:

Odpovědným zástupcem může být každá fyzická osoba, která vyhovuje podmínkám § 6 a 7 živnostenského zákona. Zákon však nestanovuje povinnost odpovědného zástupce mít na území ČR povolen pobyt, což mj. dokládá i ustanovení § 46 písm. c) živnostenského zákona [Fyzická osoba připojí k ohlášení, pokud zákon nestanoví jinak, ...je-li odpovědný zástupce občanem jiného státu než členského státu Evropské unie a nemá-li na území České republiky povolen trvalý pobyt, doklady podle písmene b); tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce]. Pokud živnostenský úřad dospěje k závěru, že odpovědný zástupce nesplňuje podmínky pro výkon funkce odpovědného zástupce a podnikatel neustanoví nového odpovědného zástupce, který splňuje všechny zákonné podmínky, živnostenský úřad postupuje podle § 49 odst. 4 živnostenského zákona a zahájí řízení o pozastavení provozování živnosti podle § 58 odst. 3 téhož zákona.

29) Dotaz – odpovědný zástupce (občan z třetího státu)

FO (občan 3. země) chce být ustanovena jako odp. zást. (při prokázání příslušné odb.způsobnosti) a má povolení k pobytu na dobu určitou. Otázka: Jak poté (po skončení) pobytu OZ má ŽÚ postupovat vůči podnikateli, resp. existuje možnost takovou osobu jako OZ nezapsat při ohlášení živnosti (žádost o koncesi)? Případně lze omezit dobu platnosti ustanovením takového OZ na dobu platnosti pobytu?

Odpověď MPO:

Odpovědným zástupcem může být každá fyzická osoba, která vyhovuje podmínkám § 6 a 7 živnostenského zákona. Zákon však nestanovuje povinnost odpovědného zástupce mít na území ČR povolen pobyt, což mj. dokládá i ustanovení § 46 písm. c) živnostenského zákona [Fyzická osoba připojí k ohlášení, pokud zákon nestanoví jinak, ...je-li odpovědný zástupce občanem jiného státu než členského státu Evropské unie a nemá-li na území České republiky povolen trvalý pobyt, doklady podle písmene b); tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce].

III. Závěr

Příští celorepublikové školení pro živnostenské úřady je naplánováno v Kongresovém hotelu Jezerka (Seč – Ústupky) v následujících termínech:

- **24. 4. – 26. 4. 2024**
- **22. 5. – 24. 5. 2024**
- **5. 6. – 7. 6. 2024.**

Ing. Mgr. Jan Strakoš, LL.M.

ředitel odboru živností a spotřebitelské legislativy
elektronicky podepsáno